

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos

Nacionalinės bibliografijos duomenų bazėje (NBDB)

© Laisvos visuomenės institutas, 2021

© Vox altera, 2021

ISBN 978-609-8088-38-0

TURINYS

ĮDALIS PARTNERYSTĖS RELIGINIAI, MORALINIAI IR POLITINIAI ASPEKTAI / 9

Lietuvos tradicinių krikščioniškųjų bendrijų kreipimasis / 11

Arkiv. dr. Kęstutis Kėvalas

**Bažnyčios mokymas apie homoseksualių partnerystės įteisinimą
įstatymu / 14**

- Kodėl svarbu daryti skirtumą tarp homoseksualaus elgesio ir jo teisinio institucionalizavimo?
- Kodėl homoseksualios partnerystės įteisinimas keičia šeimos sampratą?
- Kodėl partnerystės įteisinimas turėtų neigiamas pasekmes šeimai?
- Kodėl katalikai politikai negali pritarti homoseksualių asmenų santuokos ar partnerystės įteisinimui?

Kun. Algirdas Toliatas

Kokios būtų partnerystės pasekmės religijos laisvei? / 18

- Kodėl šeimos sampratos keitimas įteisinant partnerystę kelia pavojų religijos ir sąžinės laisvei?
- Kodėl gindama prigimtinės šeimos išskirtinumą Bažnyčia yra už Vakarų vertybes?
- Kodėl partnerystės įteisinimas veda į netoleranciją?

Prof. Alvydas Jokubaitis

Kova už krikščionišką šeimos sampratą – kova už Vakarų civilizaciją / 23

- Kodėl šeimos gynėjų kaltinimas tarnavimu Kremliai yra nepagrįstas?
- Kodėl krikščioniška šeimos samprata yra pamatinė Vakarų vertybė?
- Kodėl pastangos išsaugoti prigimtinei šeimai sampratą Lietuvos teisinėje sistemoje nėra beviltiškas priešinimasis pažangai?

Eimantas Gudas

**Kodėl jautrumas homoseksualių žmonių situacijai nereikalauja partnerystės
įteisinimo? / 27**

- Kodėl jautrumas homoseksualių žmonių situacijai nereikalauja partnerystės įteisinimo?

- Kokia būtų adekvati homoseksualių asmenų santykių teisinio reglamentavimo forma?

Paul Coleman

Ar tikėjimo laisvė gali gyvuoti kartu su tos pačios lyties asmenų santuoka? / 30

- Kodėl tos pačios lyties šeimų įteisinimas kelia pavojų tikėjimo laisvei?
- Kodėl šeimos sampratos keitimas neigiamai atsiliepia asmenų profesinei veiklai ir karjerai?
- Kodėl šeimos sampratos keitimas kelia pavojų žodžio laisvei?
- Kaip šeimos sampratos pakeitimas tampa persekiojimo už įsitikinimus ir vertybines nuostatas priežastimi?

Prof. Robert P. George

Drąsa, meilė ir pasiaukojimas kovoje už santuoką / 34

- Kodėl atskirose valstybėse regimai pralaimėta kova už prigimtinės sampratos išsaugojimą nereiškia, jog ši kova beviltiška?
- Kodėl pastaruoju metu dažnai pralaimima kova už prigimtinės šeimos sampratos išsaugojimą?

II DALIS

PARTNERYSTĖS SOCIALINIAI ASPEKTAI / 37

Prof. Mark Regnerus

Kodėl santuoka yra ne tik privatus, bet ir viešas reikalas? / 39

- Kodėl santuoka nėra socialinis konstruktas?
- Ar emociniai ryšiai sudaro santuokos esmę?
- Ar keičiantis visuomenei santuokos esmė kinta?
- Kuo tos pačios lyties asmenų santykiai neatitinka santuokinių santykių?

Doc. dr. Tomas Berkmanas

Homoseksualo homoseksualumo kritiką reflektuojant – partnerystės pasekmės visuomenei / 47

- Kokią grėsmę visuomenei kelia įvairių intymaus gyvenimo formų įteisinimas?
- Jei lytinės moralės normų nepaisymas kelia grėsmę civilizacijos išlikimui, kodėl šiuolaikinėje Vakarų civilizacijoje įvairiais būdais, tiesiogiai ir netiesiogiai skatinama šių normų nebesilaikyti?
- Ar valstybė gali / turi palaikyti tas bendro gyvenimo formas, kurios yra svarbios visos visuomenės ateičiai bei išlikimui?

- Jei šiuolaikinės technologijos leidžia homoseksualiems asmenims susilaukti vaikų, kodėl jie tokiu būdu negalėtų tapti šeima?

Kristina Zamarytė-Sakavičienė

Šeima grįsta vaikų, o partnerystė – suaugusiųjų interesais / 51

- Kodėl vyro ir moters santuokos pagrindu sukurta šeima turėtų būti išskiriama iš visų kitų bendro gyvenimo formų?
- Kokias pasekmes šeimos sampratai turėtų „lyčiai neutralios“ partnerystės įteisinimas?
- Kaip partnerystės įteisinimas vestų į įsivaikinimą?
- Kokias pasekmes partnerystės įteisinimas turi vaikų gerovei?

Gintautas Vaitoška

Vaikams svarbu augti su mama ir tėčiu / 55

- Ką apie vienalyčių porų auginamus vaikus kalba validūs moksliniai tyrimai?
- Kokia yra pagrindinė vaiko patiriamų sunkumų vienalytėse porose priežastis?

Katy Faust

Santuoka – saugi erdvė vaikams / 61

- Kodėl šeimos samprata negali remtis vien tik emociniais ryšiais?
- Kodėl pakeitus šeimos ir santuokos sampratą keičiasi ir tėvystės (motinystės) samprata?
- Kaip šeimos samprata susijusi su vaiko teisėmis?

III DALIS

PARTNERYSTĖS TEISINIAI ASPEKTAI / 69

Prof. Egidijus Jarašiūnas

Šeimos koncepcijos pagrindai 1992 m. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje / 71

- Kokie yra Konstitucijos reikalavimai šeimos teisinių santykių reguliavimui?
- Kokie bruožai yra būdingi šeimai?
- Kodėl šeima ir santuoka neatsiejamai susijusios?
- Kokie yra konstituciniai šeimos sampratos pagrindai?
- Kodėl netinka šeima vadinti kitas bendro gyvenimo formas?
- Kokias pareigas įstatymų leidėjui sukuria šeimos kaip konstitucinės vertybės statusas?

Dr. Vaidotas Vaičaitis

Šeimos konstitucinė samprata ir partnerystės institutas / 76

- Kodėl nėra pagrindo teigti, kad konstitucinė šeimos samprata apima ir tos pačios lyties asmenų partnerystę?
- Kodėl šeimos samprata nėra tik šeimos gyvenimą gyvenančių asmenų privatus reikalas?
- Kodėl valstybė turi (gali) atsakyti į klausimą, ką ji laiko šeima?
- Kodėl atsisakymas įteisinti kitus nei santuoka šeimos kūrimo susitarimo pagrindus nepažeidžia konstitucinio asmenų lygiateisiškumo principo?

Dr. Vygas Malinauskas

Kodėl partnerystės klausimo sprendimas referendumu neprieštarautų Konstitucijai ir žmogaus teisių paradigmam? / 80

- Kodėl šeimos sampratos klausimas turi būti sprendžiamas referendumu?
- Kodėl referendumas dėl partnerystės neprieštarautų Konstitucinio Teismo doktrinai, kad referendumu negali būti sprendžiami klausimai, paneigiantys prigimtinės žmogaus teises?

Ramūnas Aušrotas

Partnerystė kaip būdas išardyti šeimos institutą / 85

- Kaip Seime registruotas partnerystės įstatymas prilygina partnerystę santuokai?
- Kodėl Konstitucinio teismo išaiškinimai dėl šeimos sampratos nepaneigia lyčių tarpusavio papildomumo svarbos šeimos kūrimui?

Vytis Turonis

Konstituciją ir Europos žmogaus teisių konvenciją pažeidžiantis partnerystės institutas / 90

- Kodėl Konstitucinio Teismo nutarimai neduoda pagrindo teigti, kad konstitucinė šeimos samprata apima dviejų tos pačios lyties asmenų bendrą gyvenimą?
- Kodėl teiginys, jog partnerystės įteisinimas nedaro įtakos santuokos teisiniam institutui yra nepagrįstas?
- Kokias pareigas dėl bendrai gyvenančių asmenų teisinio reguliavimo nustato Europos žmogaus teisių konvencija?

Robert Clarke

Ar civilinės partnerystės institutas prisideda prie santuokos sampratos keitimo? / 96

- Kiek laiko vidutiniškai užtrunka nuo partnerystės iki tos pačios lyties santuokos įteisinimo?
- Ar galime tikėtis, kad homoseksualiems asmenims užteks partnerystės ir jie nepretenduos į santuoką?

IV DALIS

ALTERNATYVUS SPRENDIMAS / 101

Dr. Paulius Čerka

Ar susitarimas dėl bendro gyvenimo neprieštarauja asmens teisei į šeimą? / 103

- Kodėl Lietuvos visuomenei yra reikalingas susitarimo dėl bendro gyvenimo įstatymas?
- Kaip bendras gyvenimas nesudarius santuokos traktuojamas Lietuvos teismų praktikoje?
- Kodėl skirtingas susituokusiųjų ir nesusituokusiųjų bendrai gyvenančių asmenų santykių reglamentavimas nėra diskriminacija?
- Kodėl dviejų asmenų bendras gyvenimas savaime nesukuria šeimos santykių?